

54. Међународни научни састанак слависта у Вукове дане
11–15. IX 2024.

Међународни научни скуп

КЊИЖЕВНИ ЧАСОПИСИ,
МАНИФЕСТАЦИЈЕ И НАГРАДЕ

*

ВРСТЕ РЕЧИ У КОНТЕКСТУ ЈЕЗИЧКИХ
ПРОМЕНА

*

СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ, НАУКА И ПУБЛИЦИСТИКА
У ПРЕВОДУ

Тезе и резимеи

11–15. IX 2024.

Београд

Међународни славистички центар
Филолошки факултет
Београд, 2024.

Тезе и резимеи:
припрема, приређивање и коректура,
Катарина Тодоровић

Уредници:
Бошко Сувајцић и Александар Милановић

**КЊИЖЕВНИ ЧАСОПИСИ,
МАНИФЕСТАЦИЈЕ И НАГРАДЕ**

*

**ВРСТЕ РЕЧИ У КОНТЕКСТУ
ЈЕЗИЧКИХ ПРОМЕНА**

Владушића (2013–2016), Ђорђа Деспића (2017–2020), Ђорђа Сладоја (2021–2023) и Селимира Радуловића (2023 –). Циљ је направити пресек и одредити кључне тачке преводилачког и научног доприноса српске културе пољској и обратно.

Наташа ДРАКУЛИЋ КОЗИЋ (Београд)

*Књижевна критика у Летопису Матице
српске од 2001. до 2020. године*

С обзиром на то да је први број *Летописа Матице српске* публикован 1824. године, док се најновије његове свеске и даље редовно штампају, треба истаћи чињеницу да је реч о књижевном часопису с најдужом традицијом континуираног излажења. Поводом обележавања двовековног јубилеја, у раду се разматрају књижевнокритички текстови објављени на страницама *Летописа* током прве две деценије XXI века. Циљ истраживања јесте да се на примеру часописа од изузетног значаја не само за српску културу, већ и за свеукупну европску литерарну баштину одреде координате кретања жанра књижевне критике у савременој домаћој периодици. Посебна пажња посвећена је рубрици Критика, затим појединачним приказима и њиховим ауторима, у настојању да се понуди њихово аналитичко и синтетичко сагледавање.

Ана КРЕЧМЕР (Беч)

*На почецима српске периодике – Славено-сербски
магазин и календар Захарије Орфелина*

Славеносрпско доба и данас представља прилично слабо проучену фазу српске културне историје. Ово у нарочитој мери важи за њен почетни период, чија је централна личност био Захарија Орфелин, неуморни радник на пољу српског просветитељства. Орфелин је посебан значај додељивао жанровима намењеним што ширијем кругу читалаца. У доба просветитељства у Централној и Источној Европи

САДРЖАЈ

Књижевни часописи, манифестације и награде

*

Врсте речи у контексту језичких промена

Димка САВОВА (Софија) <i>Валенце код недевербативних и недеадјективних именица</i>	5
Милош КОВАЧЕВИЋ (Крагујевац) <i>Везници као морфолошке и синтаксичке јединице.....</i>	5
Јасмина МОСКОВЉЕВИЋ ПОПОВИЋ (Београд) <i>Сложени зависни везници са конвербима.....</i>	6
Душка КЛИКОВАЦ (Београд) <i>О тзв. аутономној употреби речи (suppositio materialis)</i>	6
Ана ЈАЊУШЕВИЋ ОЛИВЕРИ (Косовска Митровица) <i>Функционално преобразовани прилози и придјевни у савременом српском језику.....</i>	7
Илијана ЧУТУРА (Јагодина) <i>Од прилога и прилошког израза до поштапалице у јавном дискурсу</i>	8
Миланка БАБИЋ (Пале) <i>Приједлози у морфолошкој и синтаксичкој анализи</i>	8
Љубица ВЕСИЋ (Београд) <i>Предлошки изрази и њихов статус у систему врста речи</i>	9
Слободан НОВОКМЕТ (Београд) <i>Нови непроменљиви придеви у српском језику.....</i>	10

Милан ИВАНОВИЋ (Београд) <i>О подели именица по значењу: Поводом вишезначности и алолексá на граници категорија.....</i>	10
Исидора БЈЕЛАКОВИЋ (Нови Сад) <i>Прилози или „нарјечија” у Входу к писменици и језикознанију Павла Соларића (1831)</i>	11
Радмило МАРОЈЕВИЋ (Бања Лука) <i>Врсте ријечи и фразеолошки жанрови</i>	12
Ирина ИВАНОВА (Москва) <i>Уметнуте речи у српском и руском језику</i>	13
Миљивој АЛАНОВИЋ (Нови Сад) <i>Семикопулативни глаголи: пример делексикализације речи.....</i>	13
Веран СТАНОЈЕВИЋ (Београд) <i>Од глагола до модалне партикуле: о глаголу морати и модалној алолекси мора</i>	14
Тијана АШИЋ (Крагујевац) <i>Модалност и кретање: стићи и доћи као полу-помоћни глаголи</i>	15
Ђоко НИКОЛОВСКИ (Марибор) <i>Надградња лексикографског концепта словеначко-српског онлајн речника</i>	16
Душанка ВУЈОВИЋ (Нови Сад) <i>Статус неологизама и околионализама из Речника српскохрватског књижевног језика Матице српске у савременом српском језику.....</i>	16
Славко СТАНОЈЧИЋ (Крагујевац) <i>Категоризација лексичких колокација и фреквенцијска категоризација пунозначних речи у типичном уибеничком дискурсу</i>	17
Светлана СЛИЈЕПЧЕВИЋ БЈЕЛИВУК (Београд) <i>О терминима везаним за глаголе као врсту речи у Речнику лингвистичких термина</i>	18

Галина ТЈАПКО (Москва) „Женско питање” у Вуковом Рјечнику	18
Јелица СТОЈАНОВИЋ (Никшић) Прелазак патронима у презимена на примјеру паиштровских исправа	19
Виктор САВИЋ (Београд) „Постоји ли <i>substantiva mobilia</i> у српском језику?”	20
Марина КУРЕШЕВИЋ (Нови Сад) О употреби речи јако у српскословенским нелитургијским наративним текстовима	20
Ненад ИВАНОВИЋ (Београд) Опис и категоризација глаголског система у спису Глагол Адама Драгосављевића (око 1850)	21
Ана МАЦАНОВИЋ (Београд) Врсте речи у Српској граматици (1862) Димитрија Чобића	21
Вишња ВИШЊЕВАЦ (Источно Сарајево) Статус партиципа у граматицима из славеносрпске епохе: од морфосинтаксичких функција ка теорији	22
Александра ЦОЛИЋ ЈОВАНОВИЋ (Нови Сад) Нелични глаголски облици (инфинитив и континуанти активних партиципа) у Венцловићевим текстовима на народном језику (на примеру рукописа Слова изабрана)	22
Милена ЗОРИЋ ЛАТОВЉЕВ (Нови Сад) Ставови о језику у Детињству, часопису о књижевности за децу	23
Тијана БАЛЕК (Нови Сад) Видски триплети између граматичког тумачења и прагматичке слике (на руском и српском материјалу)	24
Јелена БАЈОВИЋ (Косовска Митровица) Концепт част у Његошевом Шћепану Малом и руским преводима	24

Јелена ГАЗДИЋ (Београд) <i>Употреба партикула у цетињским годишњацима из 19. вијека</i>	25
Југослава РАКИЋ МЛАДЕНОВИЋ (Београд) <i>Именички, глаголски и придевски облици при мешању редакција у дечанском Поменику живих и умрлих (1883)</i>	25
Александра БРАЈОВИЋ (Беч) <i>Функционално-семантичко разматрање неких везника у Причтама Јована Мушкатировића (Прилог методологији анализе и проучавању језика славеносрпских писаца)</i>	26

Књижевни часописи, манифестације и награде

*

*Српска књижевност, наука и публицистика
у преводу*

Јован ПОПОВ (Београд) <i>Александар Тишма у Летопису Матице српске</i>	29
Валентина ПИТУЛИЋ (Косовска Митровица) <i>Фолклорне теме у Летопису Матице српске у 19. веку</i>	29
Нина СТОКИЋ (Нови Сад) <i>Заступљеност и рецепција српске књижевности XVIII века у Летопису Матице српске (од 2000. до 2024. године)</i>	30
Луна ГРАДИНШЋАК (Београд) <i>Концепт уређивања Летописа Матице српске за време Георгија Магарашевића</i>	31
Јелена МАРИЋЕВИЋ БАЛАЋ (Нови Сад) <i>Пољска књижевност у Летопису Матице српске (1992–2024)</i>	31
Наташа ДРАКУЛИЋ КОЗИЋ (Београд) <i>Књижевна критика у Летопису Матице српске од 2001. до 2020. године</i>	32

Ана КРЕЧМЕР (Беч)	
<i>На почецима српске периодике – Славено-сербски магазин и календар Захарије Орфелина</i>	32
Драгољуб ПЕРИЋ (Нови Сад)	
<i>Изучавања усмене књижевности у контексту књижевних награда. Награда Матице српске Младен Лесковац (1993–2023)</i>	33
Љиљана БАЊАНИН (Торино)	
<i>Србистички прилози Б. Гијона у фирентинском часопису Il Marzocco</i>	34
Ливија ЕКМЕЧИЋ (Стразбур)	
<i>Улога часописа Revue yougoslave у књижевним и културним везама Србије и Француске на почетку двадесетого века</i>	34
Синиша ЈЕЛУШИЋ (Цетиње)	
<i>Архимандрит Дионисије Миковић као уредник Српског магазина (1896, 1897) и Календара Бока (1909–1914)</i>	35
Персида ЛАЗАРЕВИЋ ДИ ЂАКОМО (Пескара)	
<i>Сарадник Српских часописа XIX века: В. В. Бороцки</i>	36
Оксана МИКИТЕНКО (Кијев)	
<i>Савремена српска фолклористика на украјинском језику</i>	36
Јелена ОСИПОВА (Москва)	
<i>Два одраза српског народног песништва у руској књижевности: XIX и XX век</i>	37
Соња ПЕТРОВИЋ (Београд)	
<i>Бабино опијело и сто и један гријех” – пародија и хумор у легендарној причи из Босанске виле</i>	37
Бранко ЗЛАТКОВИЋ (Београд)	
<i>Даница – Забавник Вука Караџића као литерарна тема</i>	38
Данијела ПЕТКОВИЋ (Београд)	
<i>Фолклор на страницама нове серије Српског књижевног гласника</i>	38

Дејан ИЛИЋ (Београд) <i>Народна књижевност у Дабро-босанском источнику</i>	39
Марина МЛАДЕНОВИЋ МИТРОВИЋ (Београд) <i>Српска народна књижевност у преводима</i> <i>Елодије Лотон Мијатовић</i>	40
Роберт ХОДЕЛ (Хамбург) <i>Преводи песничтва Растка Петровића</i>	40
Дејан АЈДАЧИЋ (Гдањск) <i>Српске народне песме о Косовској бици у преводима</i> <i>и рецепцији Пољака</i>	41
Малгожата ФИЛИПЕК (Вроцлав) <i>Пољски превод романа Моме Капора Фолиранти</i> <i>према оригиналу</i>	41
Магдалена СЛАВСКА (Вроцлав) <i>Данута Ђирлић-Страшињска и Бранко Ђирлић –</i> <i>преводиоци и пропагатори српске књижевности</i> <i>за децу и омладину у Пољској</i>	42
Вероника ЈАРМАК (Кијев) <i>Српска научна литература у украјинским</i> <i>преводима: рецепција особина менталитета и језичке</i> <i>слике стварности</i>	43
Милена ИВАНОВИЋ (Београд) <i>Два превода Проклете авлије на украјински језик:</i> <i>проблем преношења турцизма</i>	44
Оља ПЕРИШИЋ (Торино) <i>Енциклопедијске одреднице у италијанском преводу</i> <i>романа Иследник Драгана Великића</i>	44
Јасмина НИКОЛИЋ (Београд) <i>Узорковање националне културе у британском</i> <i>романтизму: прве антологије превода српске и шпанске</i> <i>народне поезије на енглески језик</i>	45

Биљана ВАСИЋ (Софија) <i>Преводилачка компетенција у настави српског језика као страног</i>	46
Бојан ЈОВИЋ (Београд) <i>Једна полемика која није желела да остане код куће</i>	46
Јелена В. ЈОВАНОВИЋ (Ниш) <i>Оцена књижевности: савремени српски романи из угла књижевних награда</i>	47
Светлана ШЕАТОВИЋ (Београд) <i>Награда „Десанка Максимовић” – мера савремене поезије</i>	47
Мина ЂУРИЋ (Београд) <i>Међународне номинације писаца српске и јужнословенских књижевности за Нобелову награду</i>	48
Снежана БОЖИЋ (Ниш) <i>Књижевне награде и рецепцијска видљивост добитника /локални и национални оквири)</i>	49
Енрико ДАВАНЦО (Кјети-Пескара) <i>Борислав Пекић и његове награде. Књижевно ходочашће између политике репресије и званичних признања</i>	49
Слађана ИЛИЋ (Београд) <i>Награда Библиотеке града Београда Београдски победник: културни и друштвени контекст њеног настанка</i>	50
Саша КНЕЖЕВИЋ (Пале) <i>Књижевне награде у Републици Српској</i>	51
Милица КЕЦОЈЕВИЋ (Београд) <i>Послератна српска проза као предмет полемике у часопису Савременик и Дело</i>	51
Немања КАРОВИЋ (Београд) <i>Две дуге деценије послератног књижевног живота: дискусија у часопису Дело 1965. године: полемика поводом текста „Токови и струје у нашој данашњој литератури” Свете Лукића</i>	52

Марко РАДУЛОВИЋ (Београд) <i>Рецепција Антологије српског песништва Миодрага Павловића у књижевној критици и дневним новинама</i>	53
Миљана СИМОНОВИЋ (Лођ) <i>Винаверов Манифест експресионистичке школе и ликовна критика Милоша Црњанског</i>	53
Данијела СТАНИЋ (Београд) <i>Прве југословенске уметничке изложбе у књижевној периодици (лингвостилистичка анализа и историјско- уметнички значај)</i>	54
Милош ЈОЦИЋ (Нови Сад) <i>Doom-writing: Култура, технологија и уметност у серијалу Конац двадесетог века Војислава Деспотова</i>	55
Бранко ВРАНЕШ (Београд) <i>Ране приче Горана Петровића у краљевачкој књижевној периодици</i>	56
Маја МЕДАН ОРСИЋ (Нови Сад) <i>Програмски текстови надреализма: између елитизма и демократичности</i>	57
Сања ПЕРИЋ (Нови Сад) <i>Борислав Радовић као сарадник часописа Поезија (1996–2012)</i>	57
Милунка МИТИЋ (Ниш) <i>Идејност нишког часописа Градина на размеђи векова (1900–1901)</i>	58
Зона МРКАЉ (Београд) <i>Значај часописа Књижевност и језик за развој методике наставе књижевности</i>	59
Наташа СТАНКОВИЋ ШОШО (Београд) <i>Значај часописа Књижевност и језик за унапређивање школских програма и читанки за основну и средњу школу</i>	59

Милан ВУРДЕЉА (Београд) <i>Претраживање дигитализованих књижевних часописа као стваралачка активност у наставној обради епоха модерне и авангарде</i>	60
Горан РАДОЊИЋ (Никшић) <i>Жанровска хибриднос манифеста у српском модернизму</i>	61
Јелена МИЛИНКОВИЋ (Београд) <i>Први број књижевност часописа као (његов) манифест</i>	61
Владимир ПАПИЋ (Нови Сад) <i>Научници и универзитетски професори као писци у Летопису Матице српске (1946–2023)</i>	62
Јана ПЕТРОВИЋ (Београд) <i>Дубровачки писци и дубровачка књижевност у фељтонима Милана Савића</i>	62

ТЕЗЕ И РЕЗИМЕИ 54. МЕЂУНАРОДНОГ НАУЧНОГ САСТАНКА СЛАВИСТА У ВУКОВЕ ДАНЕ. Издавач: Међународни славистички центар на Филолошком факултету. За издавача: Бошко Сувајџић. Уредници: Бошко Сувајџић, Александар Милановић. Коректура и техничко уређење: Катарина Тодоровић. Графички дизајн: Биљана Живојиновић. Припрема: „Чигоја штампа”, Београд, Студентски трг 13. Штампа: Штампарија МАБ, Београд. Тираж 150. ISBN 978-86-6153-743-1 .

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

050.488(497.11)"18/19"(048)
82:06.068(048)
811.163.41'366(048)
81'255.4(048)

МЕЂУНАРОДНИ научни састанак слависта у Вукове дане (54 ; 2024 ; Београд)
Тезе и резимеи / 54. Међународни научни састанак слависта у Вукове дане,
Београд, 12-15. IX. 2024. ; [уредници Бошко Сувајдић и Александар Милановић]. –
Београд : Филолошки факултет, Међународни славистички центар, 2024 (Београд :
МАН). – 73 стр. ; 24 cm

Тираж 150. – Садржај са насл. стр.: Књижевни часописи, манифестације
и награде ; Врсте речи у контексту језичких промена ; Српска књижевност,
наука и публицистика у преводу.

ISBN 978-86-6153-743-1

а) Књижевни часописи – Србија – 19в-20в – Апстракти б) Књижевне награде –
Апстракти в) Српски језик – Морфологија – Апстракти г) Књижевно превођење –
Апстракти

COBISS.SR-ID 151765001